

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne izvzemti nedelje in prazniki. — Inserati do 80 pett vrt vrt & Din 2, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3, včjeti inserati pett vrt & Din 4.— Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN USTAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Krafijeva ulica štev. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Sloških trgov 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.851

Naraščajoča napetost med Rimom in Parizom:

„PUŠKA SE BO SAMA SPROŽILA“

Tudi rimski razgovori Chamberlaina niso omili napetega razmerja med Parizom in Rimom — Zaradi novinske polemike se je napetost že povečala — Svarilni članek „Giornala d’Italia“ na naslov Francije in Evropo

RIM, 18. jan. r. Z velikimi upi je mednarodna politična javnost spremila obisk angleškega premjera Chamberlaina v Rimu pričakujec, da bo prinesel omiljenje sedanje mednarodne napetosti, ki se zrcali zlasti v odnosih med Francijo in Italijo. Izgledalo je, da bo angleški državniki napravili v Rimu resne poskuse, da se francosko-italijanski spor premakne z mrtve tocke, na katero je prisel po odpovedi Laval-Mussolinijevga sporazuma s strani Italije.

Jasno je, da je bilo že v naprej treba reagirati z velikimi težavami, ki bi jih bilo treba odstraniti prej, predno bi se mogla najti kompromisna osnova za neposredno pogajanja med Rimom in Parizom. Znano je tudi, da to ni lahki posel, ker zavzemata francoska vlada stališče, da je Laval-Mussolinijev sporazum iz leta 1935 edina stvarna osnova za pogajanja in da predstavljajo koncesije, ki jih je Francija priznala Italiji s tem sporazum.

moma višek vsega, na kar je mogla Francija pristati.

Nasprotno pa zahteva italijanaka vlad, da se naj vodijo nova pogajanja na osnovi medzvezniškega pakta iz 1. 1915, s katerim so bile Italiji obljubljene koncesije in kolonije obenem pa zahteva, da se pri tej prilikli ponovno revidirajo francosko-italijanski odnosi in na ta način nanovo uredi ravnotežje pravic in interesov na Sredozemskem morju. Razen tega pa se je Rim postavil na stališče, da se lahko prično pogajanja s Francijo še le potem, ko bo likvidirano špansko vprašanje.

Klub temu nasprotujejočemu si stališču pa je obstajalo upravičeno upanje, da se bo skupnem napornom vendar posrečilo vsaj nekoliko popraviti napeto ozračje med Francijo in Italijo. Prvi pogoj za to pa je bila ustavitev žolnih napadov v obojskih strankih tisku. To upanje pa se ni izpolnilo. Novinska polemika ne le ni izpolnila. Novinska polemika ne le ni iz-

pustila, marveč postaja vsak dan bolj ostrá in zajedljiva.

Zadnje tri dni je italijanski tisk silno ostro kritiziral nekatere članke francoskih listov »Ordre«, »Petit Bleu« in »Paris-Midi«, ki so kritizirali in napadali italijansko vojsko in mornarico. Društvo italijanskih invalidov je sprejelo v zvezi s tem rezolucijo, v kateri odklanja vse žalitve italijanske vojske, predsednik društva italijanskih bojevnikov Rossi in povelnik italijanskih protstovorcev Coselschi pa sta poslala v imenu vseh italijanskih bojevnikov profesorju Guyotu, ki je napisal članek v »Ordre«, poziv na dvojbo.

Današnji »Giornale d’Italia« pa objavlja članek izpod peresa svojega direktorja Virginija Gayde po naslovom: »Francoske provokacije. V tem članku piše med drugim: »Med Italijo in Francijo ne gre več za razgovore in razne politično-državne probleme, marveč je sedaj na kocki nacio-

nalna čast Italije, ki so jo Francozi brez vseh skrupul omadeževali. Kadarka pa gre za nacionalno čast, je Italija vedno odločena in pripravljena, da jo brani z orožjem. Francija in nobena druga država v tem primeru ne bi mogla računati na podporo drugih držav in se sklicevati na vojaške pogodbe in obveznosti o vojni solidarnosti. To je treba vedeti, da se na ta način preprečijo nadaljnje kleverte, kajti italijanski bojevnik bodo na nje reagirali tako, kakor je treba. Francija in vsa Evropa naj si zapomni, da se žalitve na račun Italije s strani Francije ne morejo smatrati za delo neodgovornih elementov, ker službeni francoski krog take žalitve dopuščajo in bodo morali zaradi tega vzeti nase tudi vse posledice. Francoska mržnja do Italije je sedaj dokumentirana pred vso Evropo. Razumljivo, da se bo zaradi tega povečala tudi mržnja Italijanov do Francozov. Tako se bo na koncu koncev puška sama sprožila.«

Novi bombni atentati v Angliji

Včeraj je bilo še pet eksplozij, razen tega pa je policija odkrila celo vrsto še ne eksplodiranih peklenskih strojev in bomb

London, 18. jan. g. Pet novih bombnih atentatov, ki so se prizeteli včeraj v raznih angleških mestih, dokazuje, da je na delu strošo razpredana teroristična organizacija. Včerajšnji atentati niso zato nizkem potresi, pač pa so povzročili veliko škodo. V Birminghamu je eksplodiral peklenski stroj ob stebri glavnega električnega daljnovidova, v Manchestru je ukinen del vodovoda, v Liverpoolu je nastala eksplozija v poštnem poslošku. V Northumberlandu je policija še pravočasno odkrila tri peklenski stroje, ki so bili nameščeni tako, da bi eksplodirali o polnodi v plinarni, elektrarni in vodovodu. V Belfastu je odkrila policija celo vrečo bomb, prav tako pa so tudi v Hamsallu in v Creabbaru našli bombe, ki bi eksplodirale po ure pozneje. Vse to kaže da

razpolagojo teroristi z velikimi zalogami eksplozivnih snovi ter da morajo imeti na razpolago tudi obilna finančna sredstva za svojo zločinsko podvige. Prvi sum, da gre za delo angleških republikancev, doslej ni z nimer potren. Policia je izvršila obsežne raziskave in zaznala vse sumljive Irce, vendar pa ni mala nikake sledi za zločinci. Domnevajo, da gre za ljudi, ki so v službi kakih tujih držav. V tej smeri se vodi sedaj preiskava. Policia skuša predvsem ugotoviti izvor eksplozivnih snovi, kar sedaj, ko ima v rokah neeksplozirane peklenske stroje in bombe, ne bo težavnega. Notranji minister je odredil najstrožje varnostne ukrepe in je senci o teh dogodkih občurno poročal tudi ministru predsedniku Chamberlainu.

Najbolj krvave borbe v Španiji

Klub veliki premoči francovcev se republikanci požrtvovalno branijo in so dosegli znatne uspehe

Lerida, 18. januarja. AA. Reuter: V pokrajini Lerida, Taragona in Barcelonu se vodijo hudi boji, kakršnih doslej v vsei španski vojni še ne pomnijo. Nacionalističete napadajo na črti v dolžini 40 km. Nacionalistična artiljerija težko kalibra odda dnevno po 35.000 streljov. Nacionalističeta stalno bombardirajo pota od bojišča do Barcelone. Glavni umik republikanskih čet se vrši preko Sierre Rubije. Nacionalističete na južnem krilu bojišča počivajo ter se glorificira razvijajo zdaj na severnem delu bojišča. Snoči so nacionalističete čete zavzeme vas Pix. V srednjem delu bojišča so nacionalističete zasedle črto Ametil—Valfogona—Motores—Albio—Segura—Motolito de Servera—Vila Graceta—Rubinac—Ludias—Sanatoli—Vila Nova. Veliko število republikanskih vojakov je bilo ujetih.

Barcelona, 18. jan. AA. Havas: Poročilo republikanskega poveljstva pravi, da se republikanske čete uspešno upirajo nacionalističnim napadom v pokrajini Taragona. V Estremaduri so bili odbiti vsi protinapadi na položaje republikancev pri

Torre Hermosa. Južno od Monte Rubija so republikanci napredovali.

Barcelona, 18. jan. AA. (Havas) Republikanci so na estremadurskem bojišču odbili vse nacionalistične napade na Castuero. Republikanske čete zasedajo sovračnika ter so mu zadale velike izgube. Poleg tega so v močnem naskoku zavzele Puerto Calabar. Boj je trajal 20 ur, ves čas pa je močno deževalo. Tudi mogle je preprečevala koncentracijo čet. Bila je tako gosta, da se je videlo komaj 100 m daleč.

Na andaluzijskem bojišču so republikanci izvršili napad v odseku Mocia, 28 km severozapadno od Granade. Ta pokrajina je težko dostopna, ker skalovje one-mogoča pravilen razvoj strelec Republikancev se je kljub temu posrečilo zloniti sovračni odpor ter napredovati v smeri proti jugu. Tu so zavzeli Tosari in prispeli v dolino reke Veillas. Prodiranje republikancev se nadaljuje v smeri proti veliki cesti, ki vodi in Alcalo la Real. Republikanski oddelki so sedaj 10 km proč od železniške proge Granada—Sevilla. Zavzeli so postojanke, ki tvorijo polkrog.

Francija noči nič tujega

Otvoritvene besede predsednika francoskega senata Jeaneneyja

Pariz, 18. januarja. AA. (Havas) Včeraj popoldne se je začelo zasedanje senata in je predstavilo, izvoljeno prejšnji četrtek, prezelje svoje funkcije. Ko je predsednik Jeaneney zavzel svoje mesto, je imel govor, v katerem je med drugim dejal:

Na Francijo prede od zunaj. Zato moramo gledati, da napravimo konec notranjim prepričnim in da imamo pred očmi duhovno edinstvo domovine. V Evropi, kjer se že 20 let bres kazni krije in traga diplomatici akti in mednarodne pogodbe, kjer je toliko moralnih pojmov izkrivljenih, kjer velajo želje kot pravica, kjer vidiš in odloča sila — v tej Evropi je danes mir zelo ogrožen. Francija želi mira in stopa po trnjevi poti, da ga ohrami. Ne želi nobene tuge semijo in se zadovol-

juje s poslanstvom v svojem kolonialskem imperiju.

Prihodnja seja senata bo v četrtek. Delo o interpelacijah o zunanjih politiki pride na dnevni red seje, ki bo 14. februarja.

Ljudsko štetje na Slovaškem

Bratislava, 18. januarja. AA. Havas: Na osnovi ljudskega štetja, ki je bilo izvršeno na Slovaškem 31. decembra 1938 znaša število Nemcov na Slovaškem 132.000 Čehov 79.000 in Madžarov 75.000. Stevilo Slovakov še ni ugotovljeno.

Kitajska bo zmagala brez tuje pomoči Iz obrambe bo kmalu prešla v napad

Washington, 18. januarja. AA. (Reuter) Prof. Shang Kaing, ki je član kitajskega narodno-političnega sveta, je prispel te dni v Washington ter izjavil dopisniku Reuterja, da Kitajska ne potrebuje tuje pomoči, ker bo tudi brez te zmagala. Japonsko-kitajska vojna se nahaja zdaj v drugi fazi. Prva faza je bila faza defenzive ter se je končala padcem Hankoua. Zdaj se je začela druga faza, ki jo je prof. Shang-Kaing označil kot fazo priprave za protiofenzivo na vsej črti. Kitajska razpolaga zdaj z 240 divizijsami po 10.000 mož.

Eden o potrebi pospešene oborožitve

London, 18. jan. AA. Reuter. Snoči je imel bivši angleški zunanjji minister Eden v Limingtonu govor, v katerem se je dotaknil govora predsednika francoskega parlamenta Herriota, ki je dejal, da zdaj ni čas za prepričevanje, ker sta sedaj sedanost mnogo večji od preteklosti. V sedanjem času, je dejal Eden, je med Francijo in Anglijo potrebna najmočnejša solidarnost. Najzanimivejša točka na mednarodnem obzorju je položaj v Spaniji, kjer so francoski in angleški interesi identični. Obe državi želite politično neodvisnost Španije ne glede na notranjo ureditev te države. Na kraju je Eden naglasil, da morata Francija in Anglia v letu 1939 posvetiti vse svoje sile oborožitve, da bi na ta način imeli večji vpliv v mednarodni politiki.

Zahteve Nemcov v ČSR

Praga, 18. januarja. AA. Stefani: Poslanec Kundt, ki je vodja nemške manjšine na Češkoslovaškem, je izjavil, da se Nemci v Češkoslovaški ne želijo vmesavati v notranje češkoslovaške zadeve, kakor je to trdil neki češki list, pač pa zahteva sledete pravice:

Svoobodo izpovedovanja nacionalni socializem, enakost delovnih pogojev za Nemce, načinjenost kulturno avtonomije, izključitev Židov kot posredovalcev med Nemci in Čehi ter dobre gospodarske, politične in kulturne odnose z Nemčijo.

Nemci pod sedanjem Češkoslovaško želijo imeti najboljše odnose z vlado.

Novi turški vojni minister

Ankara, 18. januarja. AA. Anatolska agencija poroča: Uradno razlagajo, da je namesto Ezaleta, ki je odstopil, imenovan za vojnega ministra Nadži Tinás, poslanec iz Bruse in upokojen general.

Nesreča vicemaršala
angleškega letalstva

London, 18. januarja. AA. Havas: Vicemaršal angleškega letalstva Brown, ki se je včeraj ponesrečil pri Batelu, je bil ponoti v bolnični operiran. Njegovo stanje je še vedno resno.

Borzna poročila.

Curitiba, 18. januarja. Beograd 10, Pariz 11.685, London 20.715, New York 442.00, Bruselj 74.85, Milan 23.30, Amsterdam 240.45, Berlin 177.70, Praga 15.15, Varšava 83.50, Bukarešta 3.25.

Graf Galeazzo Ciano

Csaky zapustil Berlin

Berlin, 18. jan. AA. (DNB). Madžarski ministr za zunanje zadeve grof Csaky je danes opoldne s svojim spremstvom zapustil Berlin. Tako v nemških kakov v madžarskih krogih so z rezultati pogajanj zadovoljni. Razgovori med nemškim in madžarskim zunanjim ministrom so potekli v prisrnicu ozračju. Oba državljani sta razpravljala o vseh vprašanjih, ki se tičajo v Madžarske.

Ameriška letala za Francijo

Pariz, 18. jan. AA. (DNB). Po vestih iz Le Havra je prispela tja prva pošiljka ameriških vojnih letal, ki jih je Francija naročila v Severni Ameriki. Kakor je znano, je Francija naročila v Severni Ameriki 100 bombarderjev znamke »Cartier«.

Proti prepovedi izvoza orožja iz Amerike

New York, 18. jan. AA. (DNB). Zaradi vesti, ki so bile objavljene po radiu, da ameriška Rooseveltova administracija ne bo nikdar dopuščala izvoz oružja v republikansko Španijo, so bili vsi brzjavni uradi v Zedinjenih državah preplavljeni z brzjavkami na nanj, kakor tudi na razne senatorje in člane reprezentančne zbornice. V teh brzjavah ostro protestirajo proti predsednikov nameri. V New Yorku je bilo n. pr. toliko brzjavk, da so moral poklicati mnogoštevilne novice v uradnice, ki so že odide iz službe domov, nazaj v urad. Prav tako je bilo v

Usodna pomota

Stockholm, 18. jan. AA. Nekemu profesorju je dala danes žena po pomoti namestu zdravila sredstvo za desinfekcijo. V strahu, da se ne bi mož zastrupil, jo je zadela kap in je takoj umrla.

Lojze Marn se je sodil sam

Predvčerajšnjim je priznal, da je brata Viktorja ubil, včeraj popoldne se je v samotni celici obesil.

Ljubljana, 18. januarja. Včeraj popoldne okrog petih, ko se je menjavala straža pred samotno celico v ljublj

Mariboru preti nova nevarnost

Pe mnogih težkih udarcih se mu obeta še okrnitev carinarnice

Maribor, 17. januarja
Povojni Maribor je doživel precej občutnih udarcev. Le velik razmah tekstilne industrije je preprečil, da niso bile posledice usodnejše. Med temi udarci je predvsem preselil kontrolo dohodkov, ukinitev velikega županstva, mariborske oblasti, finančnega ravnateljstva, okrožnega inšpektorata itd. V zadnjem času pa preti Mariboru nova nevarnost: okrnitev mariborske carinarnice.

Clen 207 osnutka novega carinskega zakona predvideva namreč v Mariboru, kjer imamo sedaj glavno carinarnico, le navadno carinarnico. Novi osnutek pozna samo 6 glavnih carinarnic v naši državi. Maribor ni med temi mesti.

Umljivo je, da je vest o členu 207 osnutka novega carinskega zakona precej neugodno vplivala zlasti na mariborske trgovske in gospodarske kroge, ki so radi tege precej prizadeti. Njihovo predstavništvo je storilo vse potrebno, da se člen 207 pravi v tolko, da se tudi mariborska carinarnica ponovno uvriсти med glavne carinarnice, ker bo sicer radi tega naše obmejno gospodarstvo precej oskodovano.

Mariborski gospodarski krogi navajajo v obrambo svojega stališča sledče važne razlage:

Dosedanje izkušnje kažejo, da je položaj našega Maribora ob najvažnejši severozapadni obmejni točki v gospodarskem oziru izredno važen. Izvozni ter uvozni promet je takoj tako pomemben, da se more smatrati mariborsko carinarnico kot eno prvi v naši državi.

Razvoj gospodarskih stikov z inozemstvom pa kaže razen tega, da se bo promet s severozapadnimi državami, zlasti z Nemčijo, znatno povečal. Nemci se prav dobro zavedajo izredne važnosti ravno tega dela jugoslovensko-nemške meje, saj so ustanovali v Mariboru veliko carinsko eksposutu-

ro, ki se stalno izpopoljuje. V kratkem bo v tej eksposutri naposlenih ned 50 uradnikov in namestencev, dočim jih ima naša mariborska carinarnica samo 56. Novi zakon pa bo nedvomno to skromno število še bolj reduciral.

Pridružuje se še razlog kemičnega laboratorija, ki nas prepričuje, da ni vseeno, ali imamo ob naši severni meji glavno carinarnico, ali pa samo manjšo carinsko eksposutu. Novi zakon predvideva namreč kemične laboratorije samo za glavne carinarnice. Ni treba še posebej opozarjati, kolikoga pomena je za ekspeditivno razvijanje blagovnega prometa ravno kemični laboratorij. To tem bolj, ker je teritorij mariborske carinarnice precej obširen, saj se ga od Gornje Radgome v Dravogradra do Zidanega mosta, na drugi strani od Maribora do Varaždina, Čakovača in celo Prekmurja. Na tem ozemlju je zelo mnogo industrijskih, ki uvažajo kemičalije, ki jih je treba analizirati. Se to industrije Hrastnik, Trbovlje, Celje, Mežici itd. Te analize bi lahko vršili pri glavnih carinarnicah v Mariboru. Nič bi ne bilo treba posiljati blago sem ter tja, saj se pri tem ne kvari samo blago, ampak se izgubila tudi čas. Več ko 10 let so si mariborske gospodarske organizacije prizadevale, da bi se ustavil tudi v Mariboru kemični laboratorij, kot se stavlja na mariborske carinarnice. Toda ta prizadevanja so bila brezuspešna. Sedaj pa, ko bi bilo to mogoče dosegči potom novega zakona, preti nevarnost, da izgubi mariborska carinarnica svoj potreben značaj in da jo potisnejo na nižji položaj, kjer kemični laboratorij ni več predviden.

Mariborski trgovci v gospodarskih krogih upajajo, da bodo odločilni činitelji zastavili vse silce, da ostane mariborska carinarnica ohranjena v dosedanjem obsegu in z značajem glavnih carinarnic.

Občni zbor radvanjske sokolske čete Razveseljivi uspehi na telesno vzgojnem in kulturnem polju

Maribor, 17. januarja
Agilna sokolska četa v Radvanju je s svojim lepo uspelim nedeljskim občnim zborom otvorila letošnjo sezono sokolskih letnih obračunov v mariborski sokolski župi.

V prostorih radvanjske šole so se v lepetu štvrli zbrali neustrašni sokolski borce, zlasti mladina, da prisostvujejo letošnjemu občnemu zboru ter mlade in izredno delavne sokolske edinice, ki je vključena v sestav Pivkove sokolske družine. Občni zbor je otvoril v vodil neučinkovito starosta radvanjske sokolske čete, ki je v uvodnem nagovoru iskreno pozdravil načelnike odpolanske matične društva ter polnoštivalno zbrano domačo članstvo. Iz poročil posameznih društvenih funkcionarjev, ki so jih navzoči sprejeli z dobrobitanjem na znanje, posnemamo, da si je radvanjska sokolska četa, ki šteje danes že 65 pripadnikov, znala utrijet pot med kmečko mladino, iz katere vstaja nov, zaveden ter s sokolsko miselnoščjo prepojen rod. Ceta beleži v poslanstvu!

Preteklem letu razveseljive uspehe tako na telesnovzgojnem kakor tudi kulturnem polju. Uspehi pa bi bili še večji, če bi četa imela svoje prostore. Sklep letošnjega občnega zabora je, da si četa v sokolski Petrovi petletki preskrbi primerne prostore in prepotrebno letno telovadische. V četi se živahnog udejstvuje dramatični odsek, ki je priredil že več lepo uspeli prireditve in ki je na dan občnega zabora vprizoril igrokaz "Lesena peč". Ceta ima danes lepo število dobrih telovadcev, ki se pridno vadijo in redno posečajo telovadbo pri svojem matičnem društvu Maribor I.

Pri volitvah je bila izvoljena pretežno dosedanja uprava, izpopolnjena z odborniki iz vrst mlajše generacije, ki jamči mlademu društvu še večji razmah in praviti te važne okoliške sokolske postojanke. Započelo delo načelj se nadaljuje pod gesmom: Radvanjskemu Sokolu – lastno in primerno letno telovadisce, da bo lahko nemoteno vršil svoje vzvijšeno sokolsko poslanstvo! Zdravo!

20.000 dinarjev so odnesli! Svet velik vlot v Mariboru – Mednarodna vlotmilska tolpa na delu

Maribor, 17. januarja
V Mariboru je zadnje čase na delu izredno spretna, podjetna in nevarna vlotmilska tolpa, ki strahuje vse mesto in ki ji policija kljub vestnemu zasedovanju ne more do živega. V zadnjem mesecu je bilo namreč vlotljeno v raznih delih mesta v trgovine, zasebna stanovanja in razne lokale in povsod je vlotmilen padel razmeroma bogat plen v roke. Nedavno smo počeli o vlotu v evangeljsko župnišče, kjer so bili sicer prepodenini in so odnesli le majhen plen, nato je sledil vlot v Trdovniški

ulici, kjer so pobrali za 35.000 din denarja in dragocenosti, a danes ponoči so vlotmili v prostore Božičeve bencinske črpalki in mehanične delavnice v Košakih. Na vnočnih vrtnih so razbili šipo in nato vlotili v lokal. Prebrskali so vse predale in na posled odnesli 20.000 din.

Koški orožniki so o vlotu dali obvestilo policiji, ki je takoj začela poizvedovati za vlotmili. Na kraj vlotoma je odšel daktiloskop Grobin. Zaenkrat pa za vlotmili se ni nobenega sledu.

**Šest požarov v enem tednu
V Slovenjgradcu je šestkrat zapored gorelo – Zadnji požar je bil v pondeljek zvečer**

Slovenj Gradec, 17. januarja
V enem tednu je v Slovenj Gradcu šestkrat gorelo. O velikem požaru pri g. Kuhariju je naš list že podrobno poročal. Naslednjega dne pa je nastal ogenj v žagi g. Franca Tretjaka v Slovenjem Gradcu, pa sta ga žagarja se pravocasno pogasila. Še istega večera je pričelo goreti v sobi v poslopju g. Tretjaka tik ob žagi. V sobi sta spala domaća sinova in bi oba kmalu zgorela. S skupno pomočjo se je posrečilo skočiti z balkona ter se je onesvestil. Vendan mu je bila takoj nudena zdravniška pomoč.

Na kraj požara so razen orožnikov in mestne policije prispele tudi starotriški in slovenjegrški gasilci. Vendar nista obe slovenjegrški motoriki dolgo delovali. Isto se je zgodilo pri nevarnem požaru Kuharje hiše pretekli teden, Krivda pa leži po izjavni funkcionarjev gasilske čete izključno na slabu zgrajenem gasilskem domu, ki ni kurjen. Zato pozimi ni mogoče takoj spraviti motorke v pogon.

Škoda je precejšnja, je pa deloma krita z zavarovalnino, ki znaša 40.000 din. Žalostno pa je, da so tudi ta požar izrabili neznan brezvestneži v pokraski lastniku g. Fetterju mnogo stvari in oblike.

Ob teh zaporednih požarih moramo odločno opozoriti merodajne kroge, da posvete malo več pozornosti tukajšnjim gasilskim četam in jih redno izplačujejo po zakonu določene podpore, da bo mogla v vsakem primeru nastopiti. Mestno občino pa prosimo, da električno peč, ki je v Gasilskem domu mimo potrebu, zmanjša v letu 1939. Način je, da se posreči izbruhnil požar, medtem ko je precejšnja hiša g. Lobeja, ki pa je bil tudi pravocasno pogasen in gasilcem ni bilo treba intervenirati.

V pondeljek zvečer pa je pričela gojeti hiša pismoneče g. Franca Fetterja. Ogenj je izbruhnil v podstrešnem stanovanju in hipote je bilo več poslopije v planinskih. Ogenj je nastal zaradi premognega izkrevanja pečnih cevi, ki so začale gornji del strupa. S pomočjo požrtvovanih sosedov

– Iz Dravsko doline. Na Jančevskem vrhu pri Brezenu je upadel ogenj gospodarsko postope Andreja Hojselma, ki še več let v Ameriki.

– Iz Dravsko doline. Na Jančevskem

Mariborske in okoliške novice

Ljudska univerza v Studencu. V četrtek je predaval strokovni učitelj g. J. Rudec o »italiji nekdaj in danes. Oris je nastanek in razvoj italijanskega fakulteta ter podprt vas dinamične sile, ki vplivajo na Sredozemlje in na sosedne države. Podal je tudi perspektivo v budobnosti, v kolikor lahko sklepamo na najmočnejši in aktionski družbenega razvoja splet. Po predavanju se je razvila zanimiva dežava, v katero so poselili zlasti delavci. Tedenske slike so izpopolnjale spored. Jutrijnji veter je posvečen vragovini vprašovanju delavcev mladine. Porotali bodo udejstvi delavcev ljudske šole o svojih izkušnjah pri pouku in vragovini studenške mladine. Vabljeni so zlasti roditelji šolobvezne mladine. Gg. Kontler, Lintner in Vranc bodo podali »Tedenske novice v besedah«.

Prihodja novost mariborskega gledališča, »Auto-melody«. Je zanimiva dramatska reportaža o tekotem traku v šestih slikah. Izšla je leta 1935 in v zagrebški založbi Binoza kot prvo delo avtorjev Andjeljka Šimone in Ignacij Komenski iz Splavarske ulice. Je prijavil policiji, da se z zida Alojzijev cerkev luči omet, ki pada na njegovo delavnico, kjer je radi tega strtil že več sipes. – Stražniki je našel pred Posevo trgovino na Aleksandrovi cesti dva zavitka, v katerih je bilo 10 kg moke, ki jo lastnik lahko dobil na policiji. – V Gospodski ulici se je zakadil pes v brzopselnega uradnika Alfonza Sotenska iz Koroske ceste 43. Sotenska so prepeljali v bolnično.

Iz nezaklenjene spalnice so izginili uslužbenec bolniške blagajne Martin Ulagi iz Slovenske ulice 26 ceviji in razne oblike v vrednosti okoli 700 din. Odvisno istočasno je posetil zlikovce tudi njegovo standajalko, ki je bil odnesen iz kovčega platno in več komadov perila. – S koleso živinozdravnika Ivana Šotariča v Vrazovi ulici 6 je izginil dežni plasti, pekarjev pomočnik Ivan Vutej iz Vrbanove ulice 20 pa usnjata aktovka, vredna 150 din. Policia pozveduje za tato.

Veter je bil v noči na torek nad Mariborom. Ljudem, gredomčem čez državno most je odnasašo klobuke. Pod mostom so našli rjava moško kapo in ženski klobuk. Z gradu je padla opeka in poškodovala ravnatelju tukajšnje podružnice Slavije g. Ivanu Gajšku desnicu. V Ljubljanskem vrtu pa je podril veter ograjo matičnega Sokola. Precej hud veter so občutili v Slovenski Bistrici, kjer je metal opeka s streh. Poruval je tudi nekatera drevesa in sočnikov kozole.

Ruski sadjarji so se zbrali te dni k rednemu občnemu zboru. Ruska podružnica steje 55 članov. Poročali so učitelj Jernej Črnko, tajnik Marica Cepejava in blagajnik Pavel Serca. V odboru so bili izvoljeni: Jernej Črnko, Alojzij Cerk, P. Serc, Leopold Steinberger, Josip Male, Alojzij Nekrep, Jožef Jug, Alojzij Glaser, Marica Čepelj in Pavel Mrakl. Revizorja sta Tomo Stanej in Franjo Lampricht.

60letnico rojstva je obhajal te dni višji knjigovodja Splošne stavne družbe Anton Milavc, ki mu je v navzočnosti vsega uradništva omemnjene tvornice izreklo ravnatelj g. Fran Babić najtoplješčestitke.

Nezavestnega so našli v nekem kočolcu v Hočah 3letnega železniškega uslužbenca Konrada Čurica. Izkazalo se je, da je tudi Čurić med žrtvami fantovskega spopada v Hočah. Čurića so prepeljali v bolnično.

Brez sledu je izginil od doma 15letni usnjarj sin Josip Lesnič iz Preguje ulice 16. Ker je oče v skrbih radi sinove usode, je prijavil zadevo policiji, ki skuša slediti dogmati, kje se deček nahaja.

Sita življenja. V samomorilnem namenu je izvzela večjo količino uspavalnih pršakov 18letnega delavca žene Marija M. Reševalci so jo nezavestno prepeljali v bolnično, kjer je zdravnik izpraznili želodec ter ji rešili življenje. Kaj je gnalo mlado ženo v obupu, ni znano.

Izseljevanje v Nemčijo?
Pretirane in fantastične vesti o velikih transportih industrijskih in poljskih delavcev v Nemčijo

Ljubljana, 18. januarja
Na izseljeniški komisariat se obračajo dan za dan številni delavci, ki pogosto žrtvujejo za potovanje v Ljubljano zadnje prihranke, da bi k ustanovniških tečajih vse tovarisce. Razen običajnih točk dnevnega reda je na spredu zborovanje. 1. Razgovor o najaktuualnejših stanovskih, službenih in pedagoških zadevah, za katere je pismena mnenja, predlogi in slíčno poslati predsedniku do 17. t. m. 2. Eno (morda tudi dve) poročilo iz elementarnih solskih novincev iz predšolske dobre. Razrednici elementarnih razredov pripravite na debato! Vse članstvo je vabljeno k sodelovanju!

Ljubljana, 18. januarja
Tako je dobilo nekaj delavcev iz brežiškega okraja zdaj dovoljenje, da smočno odpotovljajo v Nemčijo; odpotovili so predvčerjšnjim. Zaposlitev so jim preskrbeli znanci pri rudarskem podjetju Karl Geisinger v Göppingenu. Podjetje je izstavilo jamstvo, da jih bo zaposlilo. S tem pa seveda ni rečeno, da v Nemčiji pridružijo naše delavce odprtih rok ter da si je tako lahko preskrbeli dovoljenje za izseljevanje. Delavci pa morajo tudi pomisliti, da se je marsikdo že vrnil hudo razcočaran, čeprav je bil vajen trdega življenja. Izdravsko banovinje je letos odpotovalo v Nemčijo samo 30 industrijskih delavcev.

Nekoliko drugače je z izseljevanjem poljskih delavcev v Nemčijo. Nemčija je zavila večjo količino uspavalnih pršakov 18letnega delavca žene Marija Reševalci so jo nezavestno prepeljali ob koncu marca ali v začetku aprila s transportom iz Murske Sobote. V poštev prihajajo predvsem delavci iz Prekmurja, ki odhajajo redno vsako leto na poljsko delo bodisi v Nemčijo ali Francijo in ki so vajeni delati tudi pri slabši hrani v pravem pomenu besede od zore do mraka in le po 8 ur. Iz drugih krajev ne so bili dovoljeni način prenosu delavcev v Nemčijo. Mnogi naši poljski delavci v drugih krajih se pa tudi že prepricali, da je bolje delati v naši državi pri kmetih kakor pri veleprodajnikih v Nemčiji.

Na izseljevanje, zlasti kar se tiče Nemčije, torej naši delavci nikakor ne smejijo gledati kot na odrešenje. Pomena tudi nima, da se obravljajo na izseljeniški komisariat ter tratično denar za poizvedovanje, ali lahko kje je bil vajen. Vlot je bil javljen orožnikom in uporno, da bodo vlotmili pri večkih obrestih.

Banovinska podkovska šola v Ljubljani priredila šestdenški tečaj za kovače v podkovski obrti. Tečaj se bodo vršili samo to letu. S tem se hoče doseči, da se tudi starejši kovači izvleči v skrajšanem roku podkovske obrti in s tem zadosti predpisom za samostojno izvrševanje obrti in da se prepreči šumarsvo. Takša znaša 600 din udeležnikom pa morajo izpolniti 35 let. Javite se direktno banovinski podkovski šoli v Ljubljani ali pa skupnemu združenju obrtnikov v Kranju.

Iz Trbovelj
– Smrt kosi. V najlepši moški dobi 47 let je včeraj preminil g. Herman Kolbenzen, vpokojeni rudniški uradnik in gostilni